

Afscheid van de B-kerk

Ik fietste over de Stadhoudersweg en zag dat de “oude kerk” werd afgebroken. In vroeger tijden de B-kerk. En ik bedacht: daar werd ooit gedoopt, gezongen en gebeden. Mensen zijn vanuit die kerk getrouwd en begraven. Vol overtuiging zijn ze voor hun kerkgemeenschap bezig geweest. Ze hebben geld opzij gelegd, zijn ambtsdrager geweest, zaten zondags zo mogelijk twee keer op hun plek. Daarna stond de kerk leeg, was het een gymnastieklokaal, magazijn en een winkel. De mensen gingen naar een andere kerk, een nieuwe kerk. De kerk die jarenlang Gereformeerde Kerk zou heten. En ik bedacht dat ook daar werd gedoopt, gezongen en gebeden. Net als in die andere, “oude kerk”. Al was de leer vast anders en misschien wel zo anders dat de mensen van de “oude kerk” er met afkeuring naar zouden hebben gekeken. En toen gereformeerden en hervormden samen gingen, ontstond de protestantse kerk en er werd gedoopt, gezongen en gebeden. En wat de leer betreft.... “Het is allemaal anders”, zei de oude man, “ik zal niet zeggen dat het minder is, maar het is wel anders dan het was”.

En ik bedacht dat het ook best zo door kan gaan. Dat die protestantse kerk veranderen zal. O, vast en zeker. Maar ook leeg kan komen te staan, afgebroken zal kunnen worden. En dat de mensen naar weer een andere kerk zullen gaan of misschien dat er dan geen kerken meer zijn. Dat er virtuele kerken zullen zijn of dat men weer bij het begin is uitgekomen: *“Allen die het geloof hadden aanvaard, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten al hun bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vreugde”.* (uit Handelingen)

Wie naar dé kerk kijkt – of naar de kerken – kan alleen maar concluderen dat er een veelvoud aan kerken is en dat in de loop van de tijd die kerken ook steeds weer veranderd zijn. Veranderd in hoe ze in de samenleving staan, veranderd in positie. Van machtige staatskerken tot armoedige kerkjes en zeg maar, welke beter bij christendom horen. En er is verband tussen die veelvoud en die veelsoortigheid van kerken en de zoektocht van mensen hóé te geloven.

En ik vroeg me af, wat Jezus eigenlijk met al die kerken te maken heeft. Vreemde vraag? Hij heeft nooit een kerk gesticht of een geloof gebouwd. Hij heeft gevraagd of mensen wisten hoe ze konden leven als kinderen van de Eeuwige. En Hij heeft ze verteld hoe dat moest en ze dat voorgedaan. Daarom is het ook goed te weten dat Zijn boodschap blijft, ook al zullen kerken veranderen of verdwijnen, ook al zal geloof zich aanpassen aan de tijd waarin dat geloof beleefd wordt.

En ik bedacht: je zou geloven kunnen vergelijken met water. Het stroomt altijd verder en het gaat soms wegen die niet te voorzien zijn. Mensen proberen het water te beheersen, te kanaliseren, maar uiteindelijk, als het er op aan komt, is het water de baas. Zo is het ook met het geloof, het levend water. Onstuitbaar houdt het zich niet aan regels die mensen bedenken, aan vormen die mensen bouwen. Onophoudelijk vindt het zichzelf opnieuw uit, voortdurend opborrelend uit die ene, eeuwige Bron. Onnavolgbaar en vaak niet te bevatten: geloof... levend water uit je binnenste...